

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2006/3. sz.

(Főszékesegyházi Könyvtár – Kalocsa): „Vallási és kulturális turizmus, egy muzeális gyűjtemény bemutatásának lehetőségei a nagyközönség számára – eredmények és tervek a kalocsai Főszékesegyházi Könyvtárban” címmel tartott bemutatót. Utánuk kisebb beszámolók, tájékoztatók következtek. **Dr. Berecz Ágnes** (Ráday Könyvtár) és **Dr. Keveházi Katalin** (Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár) a MOKKA-R egyesület munkájáról, **Baranya Péter** (Veszprémi Hittudományi Főiskola Könyvtára) az integrált könyvtári rendszer bevezetését segítő szoftverváltási pályázat eredményeiről, **Ásványi Ilona** az egyházi könyvtárak szakfelügyeletéről tájékoztatta a résztvevőket.

Az egyesületnek 3 határon túli magyar könyvtár a tagja, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Könyvtára, a kolozsvári Erdélyi Református Egyházkerület Belmissziói Intézetének Könyvtára és a beregszászi Kárpátaljai Református Egyház Könyvtára. Idei összejeövetelünkön 8 határon túli magyar könyvtáros is részt vett: Adorjáni Mária és Kurta József (Protestáns Teológiai Intézet Könyvtára, Kolozsvár), Emődi András Gábor (Nagyváradai Római Katolikus Püspökség Könyvtára), Zsebe Katalin (Gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára), Küsmődi Attila (Szamosújvári Római Katolikus Gyűjtőkönyvtár és Levéltár), Schmidt Dániel (Szatmári Római Katolikus Püspökség Könyvtára), Györfi Dénes (Nagyenyedi Bethlen Dokumentációs Könyvtár), Brém Walter Norbert (Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság). A szakmai délelőtti zárásaként azok a határon túli kollégák mutatták be intézményüket, munkájukat, akik először voltak körünkben.

Az előadások után a házigazda Szegedi Hittudományi Főiskola Könyvtárát néztük meg, majd Ópusztaszerre kirándultunk a Nemzeti Történeti Emlékparkba, ahol a Feszty-körkép közös megtekintése után ki-ki vezetéssel vagy egyedül látogathatta sorra az emlékhely látványosságait. A nap végén, Szegeden Dancsik Nóra hangversenyét hallgathattuk meg a Millenniumi Kávéházban.

A harmadik napon közösen, vezetéssel megnéztük a szegedi Dómot, majd két csoportban könyvtárlátogatások következtek. A Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárat és a József Attila Tanulmányi és Információs Központ - Egyetemi Könyvtárat látogattuk meg. Délután egy maroknyi, hősies kis csoport fakultatív városnézésre indult még. Az alsóvárosi ferences templomot és a zsinagógát látogattuk meg.

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár Pannonhalma

Beszámoló a BETH (Bibliothèques Européenne de Theologie azaz a Teológiai Könyvtárak Európai Szervezete) közgyűléséről ***Róma, 2006. szeptember 9-13.***

Az elmúlt évi debreceni közgyűlés után **Róma** adott otthont az egyházi könyvtárosok találkozójának. Házigazdánk ezúttal az URBE szervezete volt (Unione Romana Biblioteche Ecclesiastiche). Az előkészítő munka, a szervezés és a házigazdai feladatok elsősorban Marek Rostkowskira, az Urbaniana Egyetem Könyvtárának igazgatójára hárultak. Szállásunk, illetve a közgyűlés és a szakmai programok többsége a Compagnia de Santa Teresa de Jesús *Enrico de Osso*-ról elnevezett

központjában, a belvárostól teljes órányi utazásra volt, egy tanácskozással kiválóan alkalmas épületben.

A találkozót a rendezvényeinken szokásos ökumenikus áhítat után a házigazdák, (a római szervezet) alapos bemutatkozása vezette be. Ezt a célt szolgálta a Congregation for the Propagation of the Faith Levéltárának és a Pontificia Università Urbaniana könyvtárának, vagy a Szaléziánusok Don Bosco-ról elnevezett ultramodern könyvtárának meglátogatása is, ahol először láthattam működés közben, teljesen automatizált, gombnyomásra működő raktárkezelő rendszert. Talán a latinos nyelvi közegnek köszönhetően megtorpant a szervezet hivatalos nyelvének, a franciának korábban érzékelhető tévesztése, (több résztvevő és lengyel származású házigazdánk is a francia megszólalási lehetőséggel élt) ugyanakkor a népes amerikai delegációnak köszönhetően az egymás közötti érintkezésben folytatódott az említett tendencia. Az amerikaiak jelenléte egyébként szakmai értelemben az összejövetel egyik nagy nyeresége. Van mit tanulnunk tőlük. A jelek szerint az a professzionális háttér és „forrásszervezési gyakorlat”, amely az amerikai szervezetet jellemzi, más társadalmi közegben működő intézmények számára is mentalitásformáló lehet. Tájékozódásul minden bizonnyal érdemes az **ATLA honlapját** megismernünk, (<http://www.atla.com>), még inkább Online adatbázisukat használnunk.

A közgyűlésen **új tagok és tagországok is bemutatkoztak**, köztük Norvégia és a Nemzetközi Baptista Teológiai Szeminárium könyvtára Prágából. (Az utóbbi intézményben főként közép-, és kelet-európai hallgatók tanulnak, köztük magyarok is.) Először vett részt a BETH közgyűlésen dél-amerikai kolléga, Argentínából. A számos új tagra és résztvevőre tekintettel minden alkalommal megelőzi a tanácskozásokat a jelenlévők és az általuk képviselt tagszervezetek két körben történő, egyszer informális, majd másodjára, a közgyűlés keretében hivatalos jellegű bemutatása. Ezek a bemutatók szövegek keresztmetszetet adnak az egyes országok egyházi könyvtárainak helyzetéről, országos szervezetségéről, szakmai minőségéről és az adott országra jellemző tendenciákról. A tapasztaltak köréből említést érdemel egy nagy jelentőségű vállalkozás, amelynek megvalósítása már több országban folyamatban van, **az egyházi könyvtárak közös virtuális katalógusának ügye**, amely egy kereséssel tárja föl az adott országos szervezet tagkönyvtárainak állományát. Tekintve, hogy Németországban és Lengyelországban már megtörténtek a döntő lépések, egyre komolyabb formában merül föl az **Európai Közös Katalógus** gondolata. Ennek érdekében, a nyilvánvaló nehézségek ellenére is meg kell fontalnunk lehetőségeinket, és amennyiben a többség támogatja ennek a kezdeményezésnek a megvalósítását, úgy a teendőket is.

Az elmúlt évi közgyűlésnek köszönhetően e sorok írója viszonylag könnyű helyzetben volt a magyarországi szervezet ismertetésével, mert a többségben elevenen éltek a közös emlékek. (Róma után ismét elmondható, hogy tavaly nem vallottunk szégyent, egy világváros nyilvánvaló előnyei és hátrányai, a felülmúlhatatlan kulturális értékek és a hatalmas távolságok okozta bonyodalmak olykor szinte kioltják egymást, viszont a magyaros vendégszeretet, a debreceni, egri és az évekkel korábbi pannonhalmi élmények a jelek szerint sokáig emlékeztetésekké maradnak.) A BETH gyakorlatában az újdonság erejével hatott a különféle egyházi kiadók jelenléte és bemutatkozása. A kiadókhöz hasonlóan a jelen lévő biztonsági és könyvtár automatizálási cégek is szponzorálták a rendezvényt, „cserében” néhány percet

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2006/3. sz.

kaptak termékeik bemutatására. Talán ide tartozik, hogy miután vázoltam a hazai változásokat, a **Brepols** kiadó képviselője (a Corpus Christianorum, a Fontes Christiani, vagy a Patrologia legrangosabb akadémiai sorozatait megjelentető cég nevében) felajánlotta, hogy **minden kiadványukra vonatkozóan 50%-os árengedményt** tudnak adni magyar egyházi könyvtáraknak. (Amennyiben bármelyik hazai könyvtárunk vagy egyetemünk képes élni a lehetőséggel, a szükséges emlékeztető levelet örömmel megírom.)

A kísérő programok keretében meglátogattuk a Pontifical North American College Könyvtárát, és egy este, a hivatalos programok végeztével egy hosszú évek óta Rómában élő amerikai apáca vezetésével városnézésre indultunk. A közgyűlést követő kirándulás során megtekintettük a fővárostól 120 kilométerre lévő Orvieto és Viterbo csodálatos katedrálisait. Itáliai tartózkodásunk során gyakran találkoztunk az olaszok kedves önróniájának megnyilvánulásaival, többek között a Szaléziánus Egyetem bemutatkozása is az olasz élet szervezetlenségét és általában, a külföldieket bosszantó jelenségeket parodizáló kisfilm megtekintésével kezdődött.

Személy szerint is köszönettel tartozom az EKE elnökségének egy pályázati forrásból származó 300 eurós támogatásért, mert az önálló tagsággal is rendelkező Debreceni Református Nagykönyvtár ebben az évben nem vállalkozhatott volna a költségek felének fedezésére. (Az összköltség ugyanis a repülőjeggyel együtt meghaladta a 600 eurót.) Könyvtáraink anyagi nehézségei ismeretében fel kell tennünk a kérdést, van-e értelme a nemzetközi együttműködésnek? Úgy vélem, mindaddig, amíg sikerül pályázati támogatást szereznünk a nemzetközi kapcsolatokra, szerencsés volna visszatérni a korábbi gyakorlatra, Magyarország két személlyel való képviseletére, ami természetesen azzal járhat, hogy a tapasztalatszerzésre jelentkező kollégáknak a költségek növekvő hányadát kell saját zsebből vállalniuk, amennyiben erre képesek. Hogy az információk értékén túl milyen közvetlen hasznunk származhat ebből az együttműködésből, arra vonatkozóan az **ATLA** gesztusáról tudok beszámolni, amely a külföldi folyóiratok áaira tekintettel igen sokat ér. A Rómában képviselt szervezetek tagintézményei **2006. október 15-ig kipróbálás céljából hozzájuthatnak az ATLAS online adatbázishoz**, azaz 185 000 teológiai cikk és könyvismertetés szövegét tanulmányozhatják, illetve az angolszász nyelvterület 80 legfontosabb teológiai folyóiratának cikkeit 1924-től napjainkig. Az adatbázis pontos címét és az előfizetni szándékozó magyarországi megrendelőknél biztosított rendkívüli kedvezmény mértékét körlevélben tudatom.

Gáborjáni Szabó Botond

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Rövid tájékoztatás a magyarországi egyházi és felekezeti könyvtárak szakfelügyeletéről

A közművelődési könyvtárak (községi és városi könyvtárak) 2002 óta folyamatban lévő általános és minőségi szakfelügyelete után az akkor még NKÖM 2006-ban elkezdte az egyházi könyvtárak szakfelügyeletének megszervezését.

Az idén elindult vizsgálatok az egyházi oktatási intézmények könyvtárait nem érintették.